

СКЛАДОВІ ОЦІНКИ МІЖНАРОДНОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ НАЦІОНАЛЬНИХ ЕКОНОМІК

Основним засобом узагальненої оцінки конкурентоспроможності країн є узагальнений (глобальний) показник конкурентоспроможності (GCI), створений для Всесвітнього економічного форуму. GCI складений з 12 доданків конкурентоспроможності, які детально характеризують конкурентоспроможність країн світу, що знаходяться на різних рівнях економічного розвитку.

До складової 1 відносяться державні, громадські та приватні установи. Інституційне середовище формує базу, в рамках якої приватні підприємці, компанії та уряди взаємодіють один з одним з метою отримання доходу і забезпечення процвітання економіки.

Складова 2 - це інфраструктура. Високорозвинена інфраструктура має велике значення для ефективного функціонування економіки, оскільки вона є важливим чинником, що визначає місце розташування економічної діяльності, а також види діяльності або сектори, які можуть розвиватися в економіці. Сама по собі інфраструктура є важливим чинником, що стимулює конкуренцію, і має суттєвий вплив на економічне зростання.

Складова 3 - макроекономічна стабільність, яка сама по собі не може збільшити продуктивність країни. Однак, макроекономічний хаос серйозно шкодить економіці. Компанії не можуть прийняти обгрунтовані рішення, якщо рівень інфляції високий (зазвичай, якщо державний бюджет виходить з-під контролю). Фінансовий сектор не може функціонувати, якщо в державі є гігантський дефіцит (особливо, якщо це веде до утиску банків і примушує їх видавати кредити під відсотки нижче ринкових). Держава не може ефективно надавати послуги, якщо йому необхідно виплачувати величезні відсотки за минулі борги.

Складова 4 - це охорона здоров'я та початкова освіта. Здорова робоча сила має найважливіше значення для конкурентоспроможності та продуктивності країни. У дану складову входить обсяг і якість початкової освіти населення, значення якого в сучасній економіці зростає. Базова освіта збільшує ефективність кожного окремого працівника, що робить економіку більш продуктивною.

До 5-ої складової відноситься вища освіта та професійна підготовка. Якісна вища освіта та професійна підготовка мають вирішальне значення для економік, які хочуть рухатися вперед по ланцюжку створення вартості і не обмежуватися простими виробничими процесами та продукцією.

Складова 6 пов'язана з ефективністю ринку товарів і послуг. Країни з ефективними ринками виробляють необхідний асортимент товарів і послуг з урахуванням умов попиту-пропозиції. Крім того, такі ринки гарантують, що товари будуть продаватися і купуватися в економіці найефективнішим чином. Здорова ринкова конкуренція на внутрішньому і зовнішньому ринках важлива для підвищення ринкової ефективності і, відповідно, продуктивності бізнесу.

Складова 7 - це ефективність ринку праці. Ефективність і гнучкість ринку праці вкрай важливі, оскільки вони гарантують, що працівники використовуються в економіці найбільш ефективно і у них є достатня ініціатива працювати найкращим чином. Ринки праці повинні бути гнучкими, щоб бути в змозі швидко переміщати працівників з одного сектора в інший і допускати коливання зарплати без великих соціальних потрясінь.

До складової 8 відноситься розвиненість фінансового ринку. Ефективний фінансовий сектор дає можливість розміщення ресурсів, зекономлених громадянами країни або інвестованих іншими країнами, на ті потреби, де ці ресурси найбільш продуктивні.

Розвинений фінансовий сектор спрямовує ресурси кращим підприємцям або інвестиційним проектам, а не тим, у кого є політичні зв'язки.

Складова 9 - це оснащеність новими технологіями (технологічна готовність). У даній групі оцінюється швидкість, з якою економіка переймає існуючі технології для підвищення продуктивності своїх секторів. В останні роки відносна важливість адаптації технологій для національної конкурентоспроможності збільшується по ходу досягнутого прогресу у поширенні знань та використанні інформаційних та комунікаційних технологій.

До складової 10 відноситься розмір ринку. Розмір ринку впливає на продуктивність, оскільки крупні ринки дозволяють компаніям користуватися економією на масштабі. Хоча досліджень з вивчення взаємозв'язку між розміром ринку і зростанням не багато, існує багато емпіричних свідочств демонструють позитивну взаємозв'язок між відкритістю торгівлі та зростанням економіки.

Складова 11 - це рівень розвитку бізнесу. Рівень розвитку бізнесу стосується загальної якості бізнес-мереж країни, а також складності операцій і стратегій окремо взятих фірм. Це впливає на рівень ефективності при виробництві товарів і послуг і, у свою чергу, збільшує продуктивність і підвищує конкурентоспроможність всієї країни.

До останньої складової (12) конкурентоспроможності відносяться технологічні інновації. У той час як значний прогрес можна досягти, покращуючи роботу державних, громадських та приватних установ, створюючи інфраструктуру, знижуючи макроекономічну нестабільність або поліпшуючи людський капітал (освіта) населення, позитивний ефект від всіх цих факторів зрештою стає менше. Те ж саме стосується ефективності ринку праці і фінансів, а також ринку товарів і послуг. У довгостроковій перспективі рівень життя можна підвищувати тільки за рахунок технологічних інновацій.